

Nyköpings egen Tant Gredelin

”Silver är mitt liv” • Anna-Stina Åbergs bestick finns över hela världen

NORRKÖPING

Silver är mitt liv! Det kan inte sägas enklare. Allt från bukiga ”havande” kannor till runda ”glorifierade” processionskors kantar hennes väg.

Anna-Stina Åberg är silversmeden som med stort allvar närmar sig livet.

I dag blir Nyköpings mest kända formgivare och kulturperson 60 år.

Cerise och svart – dessa är hennes färger. Resten är vitglänsande metall. Hon bär det kring halsen i breda kragnar, i det blonda håret som forntidens valkyrior. Mitt på handen tronar ringen i vida cirklar. Bara en mycket högre och karismatisk person kan bära detta.

ANSIKTET

Vem: Anna-Stina Åberg.
Vad: Fyller 60 år i dag.
Firar: Med familj, vänner och bekanta på mandelskorpor att doppa i italienskt Vin Santo.

Att denna monumental gestalt hör hemma i ett av de minsta trähäus som Nyköpings kommun äger – med trösklar från 1700-talet – är något av ett axiom. Det bor naturligtvis en tant Gredelin i den lilla ockrafärgade stugan, en kvinna med utsökt känsla för vackra ting som har starka upplevelser av ”livskvalitet”.

Inte förvånande har hon skrivit en bok om just detta, uppmanad av Solveig Nellige på bokförlaget Trevi.

Skedar för alla

Samma år (1986) fick hon Trevi-priset för sin personliga bok Silverskeden. Där berättar hon om ”förläggarskeden” som gav henne priset för utmärkt svensk form 1983 och blev Årets sked två år tidigare.

Den kom väl till pass för kungafamiljen som fick ett helt

Foto: PRIVAT

Formgivaren och silversmeden Anna-Stina Åberg, Nyköping, är numera representerad hemma hos EU:s alla utrikesministrar.

schatull när Nyköping fyllde 800 år.

För den som vill ha något för avocadon lika väl som tårten finns denna lillsked – sprungen ur Anna-Stinas stora intresse för mat.

Det avspeglar sig inte minst i Flickornas och Pojkarnas kokbok som gavs ut på det välmående 80-talet.

Spridda runt EU

I sitt diminutiva kök, som osökt för tanken till Carl Larssons kopparbaljor och enkla pärlspont, dukar hon med egna rostfria bestick. Beställda av Ikea

och nu spridda över världen.

Inte minst av EU:s alla utrikesministrar. De fick vid sitt besök i Nyköping nyligen också varsin silverslusstake och en liten silversked.

Sörmlandsdesign

Sälunda har utrikesministern Anna Lindh och hennes man, sörmlänningarnas landshövdning Bo Holmberg, drivit på utställningen av form och design på Residenset i Nyköping.

Här finns Anna-Stinas silver utställt ända in i september tillsammans med glas av Åsa Brandt och trä av Hans Ahnlund.

Fakta/Anna-Stina Åberg

Yrke: Formgivare och silversmed.

Familj: Maken Stig Fallgren, fem barn i åldrarna 24–37 år, fyra barnbarn.

Bostad: Villa i Nyköping, fritidshus vid Tistad.

Gör just nu: Arbetar med silversmide för Ersta diakonisationsförening i Stockholm. (PM)

Snart öppnar nästa utställning på Kalmar länsmuseum.

I dag har Anna-Stina Åberg i viss mån lämnat smyckena bakom sig. Smyckena som hon arbetar med alltsedan hon som tonåring skaffade koppar i järnhandeln i Kumla och hämtade verktygen ur pappas låda.

Rekordpublik

Hon övertog till sist mästaren Thore Eldhs verktyg efter utbildningen vid Slöjdföreningen i Göteborg. Där började hon redan som 16-åring. Envetet och i djupa tankar om livet har hon hamrat vidare mot nya uppgifter.

Mest uppmärksammas är ljusbäraren hon nyligen gjorde för Slottskyrkan. Redan tidigare formgav hon hovförsamlingens processionskors med en ljusring i form av en gloria. Kungen tog själv emot korset.

När Stockholm var kulturhuvudstad 1998 och turisterna välldes in ställdes hennes dyrbara kyrksilver ut i Storkyrkan – och sågs av en rekordpublik.

Djupt kristen

När Ersta diakonisationsförening firar 150 år ska det firas med silversmide av Anna-Stina Åberg.

I Östra Ryds kyrka kan bruden bära en krona av henne, och många är de församlingar som tagit liknande initiativ. Även Svenska kyrkan i London och Berlin har ställt ut hennes arbeten.

För Södermanlands museum skrev hon boken Sakrala silver och numera förknippas hon helst med kyrksilver. Vilket

känns fullt naturligt för en konstnär med en djup kristen tro. Som bor granne med den ärevördiga Nicolaikyrkan. Att hennes yngsta barn valt att studera teologi är knappast förvånande.

Utan TV

Höjda ögonbryn brukar däremot familjens TV-vanor väcka, eller snarare frånvaron av dessa.

Familjen Åberg-Fallgren är snart den enda som aldrig brytt sig om att skaffa apparaten.

I stället drar de med förkärlek ut till fritidshuset vid Tistad, där Anna-Stina gräver i jorden, älskar stillheten och skapar i ateljén, medan maken Stig blåser i jakthornet och som hennes impressario jämnar vägen för framgången.

MARIA WAXEGÅRD
maria.waxegard@nt.se
011-200 181